

Debreceni Ítéltábla

Mpkf.I.55.005/2023/2.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Rébeli-Szabó Tamás ügyvéd (Cím4) által képviselt Felperes1 Cím2 alatti lakos felperesnek -, a Szabados Ügyvédi Iroda (Cím3; eljáró ügyvéd: dr. Szabados Gergő) által képviselt Alperes Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, munkaviszony megszüntetéséből eredő igény megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 9.M.70.186/2022/2. számú végzése ellen az alperes által 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6000 (hatezer) forint perköltséget.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A debreceni székhelyű alperes 2022. november 10-én kelt felmondással megszüntette a szegvári lakos felperes munkaviszonyát, melyben tájékoztatta arról, hogy az intézkedés ellen a keresetlevelet a Debreceni Törvényszéken nyújthatja be.

A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a felmondás jogellenességét állítva keresetet terjesztett elő elmaradt jövedelem címén járó kártérítés iránt az alperessel szemben a Debreceni Törvényszéken. A keresetlevelében előadta, hogy „A felmondásban az alperest ezt a bíróságot jelölte meg. Kérem, ha lehetséges, az ügyemet Szegeden tárgyalják”.

Az elsőfokú bíróság a 2. sorszám alatti végzésével megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a Pp. 30. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 174. § (1) bekezdése alapján a keresetlevélnek a Szegedi Törvényszékhez történő áttételét.

A végzés indoklásában rámutatott arra, hogy a felperesnek a keresetlevélben tett nyilatkozata a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 513. § (2) bekezdésében írt vagylagos illetékességi szabály alkalmazására vonatkozó kérelem, mely szerint a felperes, mint munkavállaló a pert megindíthatja a Pp. 25. § (4) bekezdésében megjelölt általánosan illetékes bíróság helyett a saját belföldi lakóhelye szerint illetékes munkaügyi perben eljáró bíróság előtt is. A jelen esetben ez történt akkor, amikor a Debreceni Törvényszékre benyújtott keresetlevélben a felperes kifejezetten nyilatkozott arról, hogy az ügyének tárgyalását a lakóhelye szerint illetékes Szegedi Törvényszék előtt kívánja. Az elsőfokú bíróság szakirodalmi hivatkozással rámutatott arra, hogy a vagylagos illetékességi ok fennállása esetén kétségtelen, hogy a felperest a választás joga a keresetlevél beadása időpontjáig illeti meg, de ezzel a választási joggal már a keresetlevelében élt a felperes. Nem hagyta figyelmen kívül azt sem, hogy az alperes jogorvoslati kioktatása nem volt kellően pontos és hiánytalan, az nem felelt meg teljes mértékben a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 22. § (5) bekezdésében írtaknak sem, ami nem értékelhető a jogban járatlan felperes terhére. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a végzése meghozatalakor figyelemmel volt a munkavállaló és a munkáltató közötti aszimmetrikus viszonyra és az ennek kapcsán kialakult európai jogfejlődési irányra is, amely a Pp. illetékességi szabályokban megnyilvánuló munkavállalói kedvezményekben is kifejezésre jut. Ilyen munkavállalói kedvezmény a vagylagos illetékesség választásának lehetősége, amit a munkáltató egy nem jogszerű jogorvoslati kioktatással egyoldalúan nem vonhat el, ennek megengedése esetén ugyanis nem érvényesülne a Pp.-nek az ún. „gyengébb fél védelme” elve. A felperes a keresetlevelében is jogszerűen választhatta a lakóhelye szerint illetékes bíróságot, mely választással a Szegedi Törvényszék illetékessége rögzült.

A végzéssel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasítani.

Hivatkozott arra, hogy a felperes már a per megindítása előtt jelezte az alperesnek az igényét, amely levélből megállapítható, hogy a felperes ügyvédet hatalmazott meg azzal, hogy a munkaügyi bíróságon felmondás jogellenességének megállapítása iránti pert fog kezdeményezni. A levélben nem hivatkozott ugyan a felperes a Debreceni Törvényszékre, hanem általánosságban a munkaügyi bíróságot említett, de az nyilvánvalóan arra utal, hogy a jogi képviselő a perindítás lehetőségeiről, közte a vagylagos illetékességről is tájékoztatta a felperest. Álláspontja szerint a jogi képviselő segédkezett a keresetlevél összeállításában is és csak pertaktikai okok miatt nyújtotta be maga a keresetlevelet. Mindebből az következik, hogy a felperes már a perindítás előtt is tisztában volt a Szegedi Törvényszék előtti perindítás lehetőségével. Az elsőfokú bíróság végzése ellentétes a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának (a továbbiakban: CKOT) 2018. június 20-21-én megtartott ülésén elfogadott 37. számú állásfoglalásában írtakkal is, amely kimondta, hogy a vagylagos illetékességi ok esetén a felperest a választás joga a keresetlevél beadásának időpontjáig illeti meg. Ezt az állásfoglalást pedig az elsőfokú bíróság végzése tulajdonképpen felülírja. A felperes a Debreceni Törvényszékhez benyújtott keresetlevelében jogszerűen már nem választhatta a lakóhelye szerint illetékes bíróságot a per elbírálására, így tehát a Debreceni Törvényszék illetékessége rögzült.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását és az alperesnek perköltségben való marasztalását kérte.

A felperes szerint a fellebbezés alaptalan feltételezéseken alapul, a keresetlevelet jogi képviselő segítségével nélkül nyújtotta be.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság az eljárásjogilag releváns tényállást helyesen állapította meg és megalapozott, helytálló az abból levont következtetése.

Az ítéltábla a rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy az alperesnek a jogviszonyt felmondó nyilatkozata közvetlenül a felpereshez érkezett és a felperes a pert jogi képviselő igénybevétele nélkül indította meg. Az a körülmény, hogy a pert megelőző, peres felek között zajló levelezés során a felperes jogi segítséget vett igénybe, a szóban forgó eljárásjogi vita eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel. A jelen esetben ugyanis nem a felperes jogban való jártassága vagy éppen annak hiánya releváns az alkalmazandó szabályok tényállásra vetítése szempontjából.

Az ítéltábla az ügy elbírálásakor annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes az alperes téves jogorvoslati tájékoztatása alapján nyújtotta be a keresetlevelét a Debreceni Törvényszékre azzal, hogy az őt nem vitásan megillető vagylagos illetékességi okok közötti választási jogát – és ebben a kérdésben a másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal – kívánta gyakorolni.

Az ítéltábla egyetértett azzal az alperesi érveléssel, hogy vagylagos illetékesség esetén a választási jog gyakorlása a Pp. 30. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezése alapján valóban csak a keresetlevél beadásának időpontjáig illeti meg a felperest. Kétségtelen, hogy a keresetlevél benyújtásának helye az esetek döntő többségében egyúttal már maga a választási jog gyakorlása is. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban ez kizárólag akkor van így, ha a keresetlevélben ettől eltérő tartalmú nyilatkozat nem található a felperes részéről, ugyanis a választási jog gyakorlása automatikusan nem azonosítható azzal, hogy a keresetlevelet hol nyújtotta be. A felperes keresetleveléből teljesen egyértelműen következett, hogy a felperes a lakóhelye szerint illetékes bíróságon kívánja az ügyének a tárgyalását, azaz ő a választási jogát gyakorolta akkor, amikor a keresetlevélben ezt írta. Ráadásul ennek a jogának a gyakorlása a keresetlevél benyújtásakor történt, hiszen a választási joggal kapcsolatos nyilatkozatát maga a keresetlevél tartalmazta.

Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a jogalkotónak a jogi képviselő nélkül eljáró fél esetében tetten érhető szándéka az, hogy a felperes nyilatkozata kapjon elsődleges jelentőséget, akkor, ha a nyilatkozat tartalma (lásd, hogy melyik bíróságon szeretné a felperes az ügyét tárgyalni) és a keresetlevél benyújtásának helye, mint a felperesi magatartás (azaz, hogy valójában hol nyújtja be a keresetlevelet a felperes), ellentétben áll egymással. Az új Pp. szerinti ügyfélszolgáltató intézmény tartalmából is egyértelmű az a jogalkotói szándék, melynek lényege, hogy a felperes nyilatkozata a döntő az illetékes bíróság megállapításának szempontjából abban esetben, hogyha a benyújtás helye és a nyilatkozat tartalma szerint választott bíróság nem azonos egymással.

Ezért az ítéltábla álláspontja szerint – figyelemmel a fentebb kifejtettek szerinti jogalkotói szándéka – abban az esetben, hogyha a vagylagos illetékességi okok közötti választási jog gyakorlásának két módja, azaz a benyújtás helye és a benyújtott keresetlevél tartalma között ellentmondás van, úgy ezt a felperes nyilatkozási elvének elsődlegességével kell feloldani.

Mindemellett a másodfokú bíróság álláspontja szerint a CKOT fellebbezésben hivatkozott – egyébként nem kötelező elvű – állásfoglalásával nem áll ellentétben az elsőfokú bíróság végzése, hiszen a felperes a már fentebb kifejtettek szerint és miatt választási jogát már a keresetlevél beadásakor gyakorolta.

Ez az értelmezés áll összhangban egyebekben az Alaptörvény 28. cikkében írtakkal is, mely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Amennyiben a felperesnek a keresetlevélben foglalt nyilatkozatát a bíróság nem vehetné figyelembe, az a munkaügyi perekben a munkavállalót megillető vagylagos illetékesség megalkotására irányuló jogalkotói szándékkal és a józan ésszel is ellentétes lenne.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság végzését annak helyes indokai alapján hagyta helyben az ítéltábla, figyelemmel a Pp. 389. §-án keresztül alkalmazandó 383. § (2) bekezdése alapján.

Az ítéltábla a perköltség felől a Pp. 82. § és 83. § (1) bekezdése alapján határozott, és kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperesnek a jogi képviselő közreműködésével felmerült költségeinek megtérítésére. Ennek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján állapította meg.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés j) pontja alapján illetékmentes volt, ezért másodfokú eljárási illetékről az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

Debrecen, 2023. március 10.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s. k. előadó bíró,
Dr. Paulik Andrea s. k. bíró